

اوریون

اوریون یک بیماری ویروسی مسری و خفیف که باعث تورم دردناک غدد پاروتید (غدد بزاقی واقع بین گوش و فک) می‌شود. سایر اعضا از قبیل بیضه، تخمدان، پانکراس، پستان، مغز و پرده پوشاننده مغز نیز گاهی درگیر می‌شوند. این بیماری در هر سنی می‌تواند بروز کند ولی شایع‌ترین سن بروز آن در کودکان ۱۲-۲ ساله است. حدود ۱۰٪ بزرگسالان مستعد ابتلا به اوریون می‌باشند.

علائم شایع

اوریون بدون عارضه:

التهاب، تورم و درد غدد پاروتید. غدد مزبور در لمس سفت بوده و دردشان با جویدن یا بلع تشدید می‌یابد.

تب

سردرد

گلودرد

سایر علائم همراه موارد عارضه‌دار اوریون:

تورم دردناک بیضه‌ها

درد شکم در صورت درگیری تخمدان‌ها یا پانکراس

سردرد شدید در صورت درگیری مغز یا پرده پوشاننده آن

علل

انتقال فرد به فرد ویروس اوریون، عامل این بیماری است. این ویروس در هر زمانی از ۴۸ ساعت قبل تا ۶ روز پس از بروز علائم قابل سرایت است. دوره نهفتگی ویروس پس از تماس با آن ۲۴-۴ روز و میانگین آن ۱۸ روز است.

عوامل افزایش دهنده خطر

زندگی در شرایط جمعیتی و پرازدحام

همه‌گیری اوریون در جمعیت‌های غیرواکسینه

عدم انجام واکسیناسیون

پیشگیری

واکسیناسیون اوریون را در کودکان در سن مقتضی انجام دهید.

اگر شما سابقه ابتلا به اوریون را نداشته یا برضد آن واکسینه نشده‌اید و یکی از اعضای نزدیک خانواده شما مبتلا به اوریون است، گلوبولین ضد اوریون برای شما ممکن است توصیه گردد. تزریق این پادتن ممکن است از بیماری پیشگیری کند (بدون وجود تضمین در این باره) ولی هزینه آن بالاست.

عواقب مورد انتظار

در صورت عدم بروز عوارض، بیماری در عرض حدود ده روز به طور خود به خود بهبود می‌یابد. بیمار پس از ابتلا به اوریون، مصونیت مادام‌العمر نسبت به آن پیدا می‌کند.

عوارض احتمالی

عفونت مغز یا پرده پوشاننده آن، پانکراس، تخمدان، پستان یا بیضیه. در صورت درگیری‌های هر دو بیضه بیمار ممکن است دچار عقیمی گردد (به ندرت).

کاهش شنوایی موقت در برخی بزرگسالان مبتلا

درمان

اصول کلی

تشخیص بیمار معمولاً براساس علائم خاص آن صورت می‌گیرد. با آزمایش‌های خون می‌توان این تشخیص را تأیید کرد.

نیازی به جداسازی فرد مبتلا از افراد دیگر خانواده نیست، زیرا تا قبل از ظاهرشدن علائم معمولاً سرایت بیماری به افراد مستعد رخ داده است. از کمپرس گرم یا سرد - بسته به این که کدامیک علائم شما را تخفیف می‌دهد - به طور متناوب برروی غدد متورم دردناک (پاروتید یا بیضه) استفاده کنید. به این منظور از یک کیسه آب گرم، حوله گرم یا کیف یخ استفاده کنید.

کودکان تا اتمام دوره سرایت بیماری (حدود ۹ روز پس از شروع درد) نباید به مدرسه بازگردند.

داروها

بیماری پس از بروز، سیر طبیعی خود را طی خواهد کرد. در حال حاضر داروی مؤثر و بی‌خطری برای از بین بردن یا جلوگیری از تکثیر ویروس وجود ندارد.

برای درد خفیف، استفاده از داروهای بدون نسخه نظیر استامینوفن احتمالاً کافی است. از مصرف آسپیرین خودداری کنید.

در موارد درگیری بیضه‌ها، مسکن‌های قوی‌تر و داروهای کورتونی ممکن است تجویز شود.

فعالیت

استراحت در بستر ضروری نبوده و احتمال عوارض را کاهش نمی‌دهد. در حد توان و تا آنجا که حال عمومی شما اجازه می‌دهد به فعالیت‌های طبیعی خود ادامه دهید. با برطرف شدن تورم غدد درگیر دوره سرایت بیماری به اتمام می‌رسد.

رژیم غذایی

رژیم خاصی نیاز نیست، ولی مصرف مایعات از قبیل آبجو، نوشابه، چای یا آب را به میزان حداقل ۶-۸ لیوان در روز افزایش دهید. آب میوه یا نوشیدنی‌های ترش مزه ممکن است درد را تشدید کنند.

در این شرایط به پزشک خود مراجعه نمایید

- تب (اندازه‌گیری شده با درجه زیربانی) بالای ۳۸/۳ درجه سانتی‌گراد

بروز موارد زیر در طی بیماری:

- استفراغ و درد شکم

- سردرد شدید که با استامینوفن تسکین نمی‌یابد

- خواب‌آلودگی یا عدم توانایی در بیدار ماندن

- تورم یا درد بیضه‌ها

- انقباض عضلات صورت

- تشنج

- ناراحتی یا قرمزی چشم‌ها

منبع : پزشکی نوین